



فصل ۲۴

عمران شهری

مقدمه

برای تهیه این فصل از آمار و اطلاعات ۲۷ شهرداری استان، استفاده شده است که اطلاعاتی در زمینه‌های کشتارگاه‌ها، ایستگاه‌های آتش‌نشانی، میدان میوه و تره‌بار، حمل زباله، تعداد پارک‌های عمومی و مساحت آن، وسعت فضای سبز، تعداد آرامستان، تعداد وسایل نقلیه عمومی درون شهری و... که به روش ثبتی تهیه شده و به تفکیک ۲۷ شهر، ارائه شده است.

تعاریف و مفاهیم

زباله: هرگونه مواد جامد یا نیمه جامد غیرقابل استفاده ناشی از فعالیت‌های اجتماعی و تولیدی خانگی، کشاورزی و صنعتی باشد و از روند فعالیت‌های مذکور خارج شده باشد، زباله نامیده می‌شود. مواد مزبور حتی اگر قابل بازیافت باشند باز هم در شمول چنین تعریفی قرار می‌گیرند.

تقسیم‌بندی فضای سبز (انواع کاربری فضای سبز)

پارک شهری: وسعت این پارک‌ها از یک هکتار به بالا می‌باشد. منطقه شهری بخشی از شهر است با ساختمان‌های همگن و خدمات لازم برای زیست جمعیت اسکان یافته در آنها. عملکرد پارک‌های منطقه‌ای شهری عبارت است از ایجاد تنوع و فاصله بین ساختمان‌های عادی شهری و تمرکز فضای سبز بین آنها جهت تغییر طبیعی هوای آلوده در جایی که تراکم جمعیت بیشتر و ساختمان‌ها فشرده‌تر باشند، پارک‌های منطقه‌ای شهری به عنوان یک چشم‌انداز سبز اهمیت و نقش موثری پیدا می‌کند. این پارک‌ها دارای زمین بازی برای گروه‌های مختلف سنی، بخش‌هایی برای استراحت خردسالان و بزرگسالان و سایر خدمات عمومی است.

لازم به ذکر است پارک‌های شهری به دو گروه توده درختکاری و توده غیردرختکاری تقسیم می‌شود.

پارک محله‌ای: پارک‌هایی می‌باشند با وسعت کم و قابلیت دسترسی زیاد، بیشتر به صورت پیاده. استفاده کنندگان این پارک‌ها را خردسالان و افراد مسن تشکیل

می‌دهند. تجهیزات این گونه پارک‌ها نیز در این جمعیت برنامه‌ریزی می‌شوند. پارک‌های عمومی محله‌ای در داخل شهرها به طور معمول بیش از یک هکتار گسترش ندارند. معمولاً تجهیزات پارک‌ها عبارتند از: زمین بازی برای کودکان زیر ده سال، بخش‌های اختصاص یافته برای استراحت، کفپوش چمنی و تعدادی درخت سایه‌انداز. لازم به ذکر است پارک‌های محله‌ای به دو گروه توده درختکاری و توده غیردرختکاری تقسیم می‌شود.

پارک همسایگی: فضاهای سبز زیر ۱۵۰۰ مترمربع که شامل امکانات تاسیسات رفاهی و مبلمان شهری باشد که پارک‌های همسایگی به دو گروه توده درختکاری و توده غیردرختکاری تقسیم می‌شود. این نوع پارک‌ها در رابطه مستقیم با واحدهای مسکونی قرار دارند و به عنوان یک فضای نیمه‌خصوصی در مجتمع‌های مسکونی یا در کنار گذرهای ارتباطی و یا فضاهای خطی و متمرکز واحدهای مسکونی واقع می‌شوند.

پارک‌های جنگلی: به پارک‌هایی گفته می‌شود که در حاشیه شهر باشند و حداقل امکانات و مبلمان شهری و گیاهان پوششی به ویژه چمن را دارا هستند. عموماً کاربری شهری نداشته و بیشتر تأثیرات زیست محیطی دارند.

رفیوژ خیابان: قطعات فضای سبز درون خیابان‌ها به صورت پیوسته و طولی که مسیر ترافیکی را از هم جدا می‌کند (فاصله بین پیاده‌رو و سواره‌رو، همچنین فاصله بین دو سواره‌رو) که شامل: الف) گذر زیر ۱۲ متر ب) گذر بالای ۱۲ متر ج) اتوبان شهری (۱- باند حفاظتی اطراف بزرگراه‌ها ۲- رفیوژهای اتوبان) د) خیابان (۱- بدون رفیوژ میانی ۲- با رفیوژ میانی (۱- رفیوژ خاص (تعدادی از رفیوژها که به خاطر عرض زیاد دارای معبر پیاده‌رو یا باند دوچرخه می‌باشند و بیش از یک قطعه باشد) ۲- شامل یک قطعه فضای سبز باشد). لازم به ذکر است رفیوژهای خیابان به دو گروه الف) توده درختکاری و ب) توده غیردرختکاری تقسیم می‌شود.

قطعات پراکنده فضای سبز: فضاهای سبزی که فاقد امکانات تاسیسات رفاهی و مبلمان شهری باشد که شامل (۱- توده درختکاری ۲- توده غیردرختکاری)

گزیده اطلاعات

در سال ۱۳۹۸ تعداد ایستگاه‌های آتش‌نشانی شهرهای استان ۴۰ ایستگاه است و شهرهای شاهپورآباد، چمن سلطان و هفت چشمه فاقد ایستگاه آتش‌نشانی بوده‌اند. در سال ۱۳۹۸، تعداد ۳۳۹ پارک عمومی با مساحت حدود ۵۱۲ هکتار در سطح شهرهای استان وجود داشته و مساحت فضای سبز شهرهای استان حدود ۱۵۲۵ هکتار بوده است.

- در مورد فضاهای سبز که از جنس سطح دو بعدی نمی‌باشد نظیر احداث دیواره‌های سبز و یا توسعه‌های مربوط به بام سبز که گاهی در روی سطح سخت برخی از قطعات فضای سبز ایجاد می‌شود می‌بایست مساحت این قسم از قطعات فضای سبز به صورت زیر مجموعه‌ای از همان قطعه ذکر شود. همچنین اینگونه فضاهای سبز که در خارج از قطعات موجود فضای سبز باشد (از نوع توسعه سطحی احداث) خود شامل شماره قطعه جدیدی می‌باشد.

کمربند سبز: برای تعیین حدود شهر، کنترل گسترش شهر، جلوگیری از رشد بی‌رویه و به هم خوردن تناسب ساخت مورفولوژی شهر ایجاد می‌شوند. کمربندهای سبز در روند پویش شهر ممکن است نقش اولیه خود را از دست بدهند ولی نقش بالقوه آنها به عنوان فضای سبز تعادل بخش و تفرجگاه شهری و شاخص زنده جهت تشخیص روند شهر پا برجا می‌ماند. ساخت این کمربندها در پیرامون شهرها نقش‌های زیر را ایفا می‌کند:

- جلوگیری از انهدام زمین‌های قابل کشت در حومه در اثر گسترش شهرها.

- تصفیه و تلطیف هوای شهر و غربال بادهای ورودی شهر.

- جلوگیری از گسترش بی‌رویه شهر بهره‌برداری اقتصادی با بازدهی مفید از سرمایه‌گذاری انجام شده.

کشتارگاه: کشتارگاه مکانی است برای انجام ذبح قانونی و بهداشتی احشام که توسط شهرداری با رعایت کلیه اصول بهداشتی احداث گردیده است. پس از ذبح لاشه توسط نماینده بهداشت مورد معاینه قرار گرفته و بعد از تأیید با وسایل نقلیه مخصوص جهت حمل، تحویل قصابی‌های سطح شهر می‌گردد.

آرامستان: محلی است محصور که طبق نقشه مصوب شهرداری‌ها خیابان‌بندی و درخت‌کاری و گل‌کاری شده و مطابق اصول بهداشت برای متوفیانی که به امانت گذارده می‌شود ساخته می‌شود، این محل باید دارای اتاق‌های متعدد جهت مشایعین، گورکنان و گذاردن متوفیان باشد و تمام اوقات لوازم دفن از قبیل آهک، آجر و غیره موجود باشد.

۲۴-۱- خدمات شهری: ۱۳۹۸

شهر	کشتارگاه			میدان میوه و تره بار	
	تعداد	متوسط کشتار روزانه دام سیک ^(۱) (رأس)	متوسط کشتار روزانه دام سنگین ^(۱) (رأس)	تعداد ایستگاه‌های آتش نشانی	تعداد وسعت (مترمربع)
خرم آباد	۰	۰	۰	۸	۱
بروجرد	۱	۱۶۰	۲۰	۴	۱
دورود	۱	۴۰	۵	۳	۱
درب گنبد	۰	۰	۰	۱	۰
اشترینان	۱	۲	۳	۱	۰
مؤمن آباد	۰	۰	۰	۱	۰
زاغه	۰	۰	۰	۱	۰
چالانچولان	۰	۰	۰	۱	۰
چغابلی	۰	۰	۰	۱	۰
فیروز آباد	۰	۰	۰	۱	۰
نورآباد	۱	۱۵	۸	۲	۱
کوهنانی	۰	۰	۰	۱	۰
معمولان	۱	۲	۱	۱	۰
گراب	۰	۰	۰	۱	۰
کوهدشت	۲	۱۰	۴	۲	۱
پلدختر	۱	۲۵	۳	۱	۱
ازنا	۱	۳	۱۷	۲	۱
سراب دوره	۱	۵	۳	۱	۰
الشتر	۱	۲۰	۱۰	۱	۰
الیگودرز	۱	۳۵	۳	۲	۱
سپید دشت	۰	۰	۰	۱	۰
بیرانشهر	۰	۰	۰	۱	۰
ویسیان	۰	۰	۰	۱	۰
شول آباد	۰	۰	۰	۱	۰
هفت چشمه	۰	۰	۰	۰	۰
شاهپورآباد	۰	۰	۰	۰	۰
چمن سلطان	۰	۰	۰	۰	۰

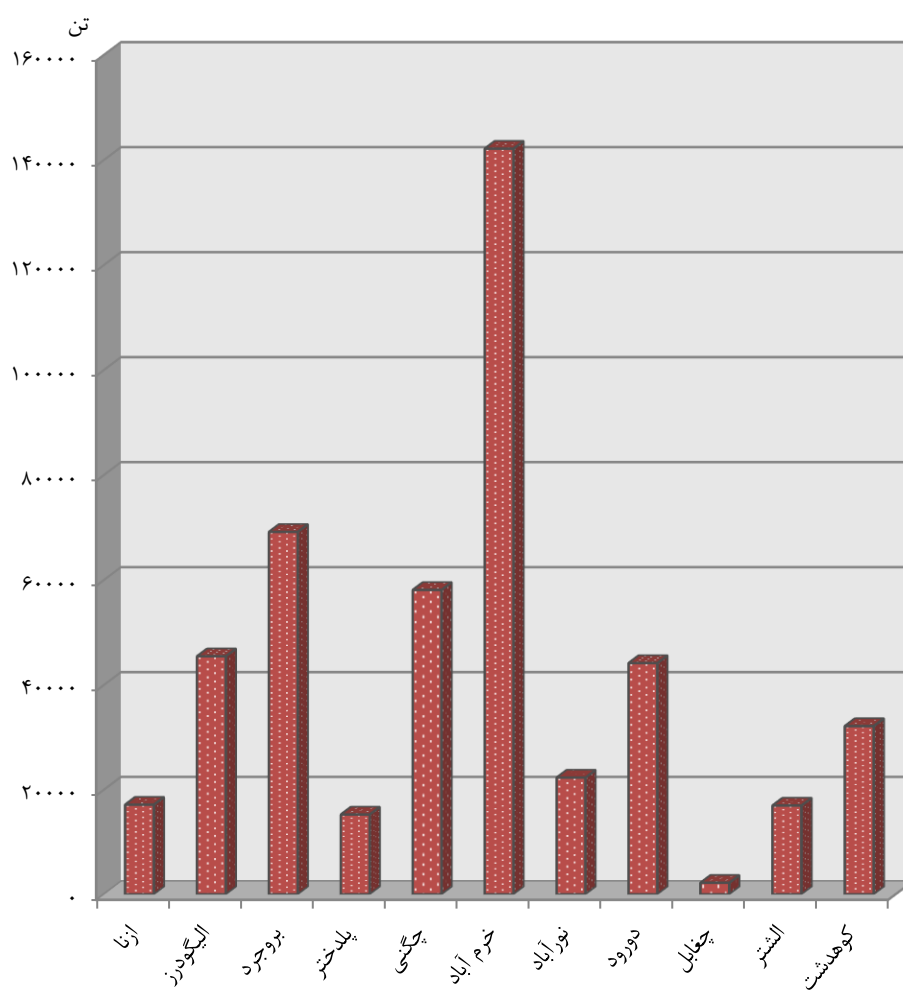
۲۴-۱- خدمات شهری: ۱۳۹۸ (دنباله)

شهر	حمل زباله		وسعت فضای سبز شهری (مترمربع)	پارک عمومی		آرامستان	
	تعداد خودرو	زباله حمل شده در سال (تن)		تعداد	وسعت (متر مربع)	تعداد	وسعت (متر مربع)
خرم آباد	۵۰	۱۲۰۴۵۰	۴۰۵۳۹۷۱	۸۶	۱۳۴۲۲۹۶	۵	۶۸۰۰۰۰
بروجرد	۴۲	۶۵۷۰۰	۳۸۸۰۰۰۰	۸۴	۱۹۸۲۲۴۰	۴	۶۰۰۰۰۰
دورود	۱۴	۴۲۷۰۰	۱۰۰۰۰۰۰	۹	۳۰۸۲۰۰	۴	۳۳۵۰۰۰
درب گنبد	۱	۵۰۰	۲۵۰۰	۲	۱۰۰۰۰	۲	۲۰۰۰۰
اشترینان	۲	۳۵۰۰	۱۶۰۰۰	۴	۳۹۹۰۰	۲	۵۲۹۲۲
مؤمن آباد	۱	۱۱۰۰	۴۰۰۰۰	۳	۱۸۰۰۰	۱	۳۰۰۰
زاغه	۱	۱۴۶۰	۱۳۰۰۰	۱	۹۰۰۰	۲	۱۰۰۰۰
چالانچولان	۱	۱۵۰۰	۱۵۰۰۰	۲	۱۵۰۰۰	۱	۱۰۱۴۲
چغابیل	۲	۲۲۰۰	۱۵۰۰۰	۲	۶۰۰۰	۱	۲۰۰۰۰
فیروزآباد	۱	۲۰۰۰	۲۰۰۰۰	۱	۱۰۰۰۰	۱	۲۰۰۰۰
نورآباد	۱۳	۲۲۰۰۰	۴۴۰۰۰۰	۲۵	۲۲۹/۲۷۴	۱	۳۳۰۰۰
کوهنانی	۱	۲۵۰۶	۱۸۰۰۰	۲	۱۵۰۰۰	۵	۷۰۰۰
معمولان	۱	۲۵۰۰	۸۲۵۰۰	۲	۸۵۰۰۰	۲	۴۰۰۰۰
گراب	۱	۳۶۵۰	۶۰۰۰	۲	۴۳۰۰	۳	۳۰۰۰۰
کوهدشت	۱۱	۲۵۵۵۰	۲۱۸۴۰۰۳	۲۳	۱۷۶۹۰۰	۱	۸۰۰۰۰
پلدختر	۴	۱۲۷۷۵	۱۹۵۰۰۰	۹	۱۲۰۰۰۰	۱	۲۵۰۰۰
ازنا	۶	۱۶۰۶۰	۱۳۶۵۰۰۰	۳۱	۳۶۵۰۰۰	۲	۶۵۰۰۰
سراب دوره	۱	۵۷۶۰۰	۳۲۹۰۰	۵	۳۲۹۰۰	۱	۲۰۰۰۰
الشتر	۵	۱۵۰۰۰	۳۲۰۰۰۰	۹	۲۸۴۸۰۰۸	۳	۴۴۹۱۰
الیگودرز	۵	۴۳۸۰۰	۱۴۶۳۲۲۰	۳۰	۲۴۴۳۵۵	۵	۵۴۰۰۰
سپید دشت	۱	۲۰۰۰۰	۳۰۰۰۰	۲	۲۰۰۰۰	۲	۴۰۰۰۰
بیرانشهر	۱	۲۸۰	۱۷۰۰۰	۲	۷۵۰۰	۲	۲۰۰۰۰
ویسیان	۱	۵۴۵	۳۰۰۰۰	۱	۱۶۵۰۰	۱	۲۰۰۰
شول آباد	۱	۱۷۰۰	۱۵۰۰	۱	۵۰۰	۱	۵۰۰۰
هفت چشمه	۱	۳۵۰	۵۰۰۰	۱	۱۰۰۰	۱	۲۰۰۰
شاهپورآباد	۱	۳۶۰	.	.	.	۱	۳۰۰۰۰
چمن سلطان	۰	.	.	.	.	۰	.

(۱) دام سبک شامل گوسفند و بز و دام سنگین شامل گاو، گاو میش و شتر می باشد.

مأخذ - شهرداری های ۲۷ گانه استان لرستان .

۲۴-۱- مقدار زباله حمل شده در مراکز شهرستان‌های استان: ۱۳۹۸



منبع: جدول ۲۴-۱

۲-۲۴- مشخصات ایستگاه‌های آتش نشانی در شهر خرم آباد

سال و نام ایستگاه	منطقه	جمعیت زیر پوشش	سطح پوشش ایستگاه (هکتار)	تعداد نیروی آتش نشان	متوسط زمان رسیدن به محل حادثه (دقیقه)	تعداد ناوگان عملیاتی هر ایستگاه
.....۱۳۸۰		...	...	...	...	...
.....۱۳۸۵		...	...	...	...	...
.....۱۳۹۰		...	...	...	...	...
.....۱۳۹۴		...	...	۱۳۹	۴	۲۴
.....۱۳۹۵		۳۶۹۱۷۸	۵۰۸۹	۱۳۸	۳/۲۵	۲۵
.....۱۳۹۶		۳۶۹۱۷۸	۵۰۸۹	۱۳۵	۴	۲۵
.....۱۳۹۷		۳۶۹۱۷۸	۵۰۸۹	۱۲۰	۵	۲۴
.....۱۳۹۸		۴۱۵۰۰۰	...	۱۴۲	۵	۲۹
ایستگاه شماره ۱.....۳	۳	۵۰۰۰۰	...	۱۸	۵	۳
ایستگاه شماره ۲.....۲	۲	۸۰۰۰۰	...	۱۷	۵	۴
ایستگاه شماره ۳.....۲	۲	۵۰۰۰۰	...	۱۹	۵	۴
ایستگاه شماره ۴.....۱	۱	۷۰۰۰۰	...	۲۰	۵	۵
ایستگاه شماره ۵.....۳	۳	۵۰۰۰۰	...	۲۰	۵	۳
ایستگاه شماره ۶.....۳	۳	۷۰۰۰۰	...	۲۰	۵	۳
ایستگاه شماره ۷.....۲	۲	۴۵۰۰۰	...	۱۸	۵	۴
امداد و نجات.....	کل سطح شهر		...	۱۰	۵	۳

مأخذ - شهرداری خرم‌آباد.

۲۴-۳- مقایسه توزیع فراوانی آتش‌سوزی‌ها و حوادث به تفکیک ایستگاه‌های آتش‌نشانی در شهر خرم‌آباد

سال و نام ایستگاه	منطقه	تعداد حوادث	تعداد آتش‌سوزی
.....۱۳۸۰		...	...
.....۱۳۸۵		...	...
.....۱۳۹۰		...	...
.....۱۳۹۴		۱۹۹۷	۱۱۵۶
.....۱۳۹۵		۲۷۹۴	۱۴۵۵
.....۱۳۹۶		۱۹۲۲	۱۳۳۶
.....۱۳۹۷		۲۴۸۴	۱۲۸۶
.....۱۳۹۸		۲۱۱۳	۱۲۶۸
ایستگاه شماره ۱.....۳		۲۰۹	۱۷۸
ایستگاه شماره ۲.....۲		۲۸۵	۱۵۵
ایستگاه شماره ۳.....۲		۲۳۷	۱۸۷
ایستگاه شماره ۴.....۱		۳۹۱	۲۳۴
ایستگاه شماره ۵.....۳		۲۵۰	۱۶۰
ایستگاه شماره ۶.....۳		۲۴۰	۱۷۰
ایستگاه شماره ۷.....۲		۲۷۱	۱۸۴
امداد و نجات.....	کل سطح شهر	۲۳۰	

مأخذ - شهرداری خرم‌آباد.

۲۴-۴ - زباله حمل شده خانگی به تفکیک مناطق سه گانه شهرداری خرم‌آباد

سال و مناطق	پسماند حمل شده خانگی (تن)
.....۱۳۸۰	...
.....۱۳۸۵	...
.....۱۳۹۰	۲۸۲۹۲۰
.....۱۳۹۴	۳۱۱۹۲۰
.....۱۳۹۵	۳۲۷۵۲۰
.....۱۳۹۶	۳۴۳۹۰۰
.....۱۳۹۷	۳۰۱۵۰۰
.....۱۳۹۸	۲۹۶۰۵۰
منطقه ۱.....	۸۳۴۵۰
منطقه ۲.....	۹۵۲۸۰
منطقه ۳.....	۱۱۷۳۲۰

مأخذ - شهرداری خرم‌آباد.

۲۴-۵ وضعیت فضای سبز شهر خرم آباد (مترمربع)

سال و مناطق	مساحت کل فضای سبز	پارک شهری		پارک محلی		پارک همسایگی		قطعات پراکنده فضای سبز	
		تعداد	مساحت	تعداد	مساحت	تعداد	مساحت	تعداد	مساحت
۱۳۸۰.....	...	...	...	...	...	...	...	...	...
۱۳۸۵.....	...	...	...	...	...	...	...	...	...
۱۳۹۰.....	...	...	...	...	...	...	...	...	...
۱۳۹۴.....	...	...	...	...	...	...	...	...	...
۱۳۹۵.....	۴۰۵۳۹۷۱	...	...	...	...	...	...	...	...
۱۳۹۶.....	۴۰۵۳۹۷۱	۱۲	۹۴۵۹۸۱	۲۴	۱۴۳۱۴۳	۳۵	۱۰۳۵۵۵	۲۰۷	۷۷۲۷۰۱
۱۳۹۷.....	۴۰۵۳۹۷۱	۱۲	۹۴۵۹۸۱	۲۴	۱۴۳۱۴۳	۳۵	۱۰۳۵۵۵	۲۰۷	۷۷۲۷۰۱
۱۳۹۸.....	۴۰۵۳۹۷۱	۱۷	۹۹۸۲۰۷	۵۴	۱۸۲۲۶۹	۴۶	۹۵۶۸۶	۸۰	۴۱۵۱۵۲
منطقه ۱.....	۱۲۷۳۰۳۵	۴	۳۰۴۸۸۴	۳۶	۷۵۷۳	۲۱	۳۸۴۰۰	۲۶	۶۲۶۲۴
منطقه ۲.....	۱۲۹۳۹۵۰	۵	۳۰۸۸۴۰	۱۲	۱۲۶۷۳۳	۱۲	۳۰۳۵۳	۲۳	۳۳۰۵۸۲
منطقه ۳.....	۱۴۸۶۹۸۶	۸	۳۸۴۴۸۳	۶	۴۷۹۶۳	۱۳	۲۶۹۳۳	۳۱	۲۱۹۴۶

سال و مناطق	مساحت انهار	مساحت رفیوژ، جزیره ترافیکی و میدان	مساحت کمربند سبز	مساحت پارک جنگلی	مساحت بام دیوار و بالکن	مساحت اماکن و باغات نیمه دولتی	مساحت آرامستان ها	مساحت باغات احیا و اماکن خصوصی
۱۳۸۰.....	...	...	...	...	...	...	...	...
۱۳۸۵.....	...	...	...	...	...	...	...	...
۱۳۹۰.....	...	...	...	...	...	...	...	...
۱۳۹۴.....	...	...	...	...	...	...	...	...
۱۳۹۵.....	...	...	...	...	...	...	۹۲۰۰۰۰	...
۱۳۹۶.....	...	۱۹۹۰۶۷۱	۱۲۹۵۷۸۰	...	...	...	۹۲۰۰۰۰	...
۱۳۹۷.....	...	۱۹۹۰۶۷۱	۱۲۹۵۷۸۰	...	...	...	۹۲۰۰۰۰	...
۱۳۹۸.....	...	۵۲۳۶۶۴	۲۰۲۲۳۱۱	...	...	...	۹۲۰۰۰۰	...
منطقه ۱.....	...	۱۶۸۳۴۸	۶۱۸۳۵۰	...	...	...	.	...
منطقه ۲.....	...	۱۳۴۹۵۶	۶۵۸۶۶۱	...	...	...	۵۷۰۰۰۰	...
منطقه ۳.....	...	۲۲۰۳۶۰	۷۴۵۳۰۰	...	...	...	۳۵۰۰۰۰	...

مأخذ - شهرداری خرم آباد.